

Megjelenik
minden
vasárnap
és
csütörtök
reggel.

JÁSZ UJSÁG

Megjelenik
minden
vasárnap
és
csütörtök
reggel.

SZÉPIRODALMI ÉS TÁRSADALMI LAP.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztő címére küldendők

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN:

Egész évre 8.— K
Fél évre 4.— K
Negyed évre 2.— K

Felelős szerkesztő:

BELEZNAV LASZLÓ.

Laptulajdonos: **DARÁNYI FERENC.**

Előfizetési és hirdetési díjait a laptulajdonos címére küldendők.

KIADÓHIVATAL:

Jászberény, Vásár-u. 2., hol hirdetések a legolcsóbban vétetnek fel. — Nyilttér sora 30 fillér

ELŐFIZETÉSI ÁR VIDEKEN:

Egész évre 9.— K
Fél évre 4.50 K
Negyed évre 2.50 K

Állattenyésztési szövetkezet.

Irta: Szabó János.

Az emberiség társas életre utalt-sága legszebben tud megnyilatkozni az ő szövetkezéseiben. Minél haladottabb a társadalom, annál több csoportban szövetkezik. Közös beszerzés, közös termelés, majd értékesítés a közösség útján mindmégannyi jólétet hoztak létre nem csak a szövetkezeti tagokra, hanem magára a társadalomra nézve is; az anyagiakon kívül az erkölcsi érzület is tisztázódik s a helyes szolidaritás erősödik.

Szövetkezések legnagyobb tere az egyes hanyatlásnak induló közgazdasági ágak fellendítése útján van, avagy nem létező ágaknak meghonosításában. Nem mondhatjuk, hogy állattenyésztése nem volna a magyar alföldnek, sem azt, hogy azok termékei mint áruk nem érvényesültek volna. Meg volt mindkét eset, de mivel most különféle okokból rohamosan hanyatlásnak indultak, szükséges, hogy azok bizonyos, a mainál magasabb fokban helyreállítsanak. Statisztikai adatok mutatják, hogy lótenyésztésünk kivételével, amelynél csak egy és fél percent a növekedés, a többi állatfajoknál 10—50 százalékgig terjed az évi csökkenés.

De ha tekintjük az alföldnek, közte Jászságnak és városunknak állatállományát látjuk mily csekély számúak azok azon földbirtokokhoz képest, amin azoknak tenyészniök kellene.

Nem egy 100 holdon felülgazdálkodónak 2 ökör, 2 ló, egy tehén, egy borjú, 3 disznó, 12 malac az

egész állatállománya. A 100 holdon aluliaké még kedvezőtlenebb: 40 holdas gazdának 2 lóva, 1 disznója, 1 tehene, 6 malaca van. Nevezhetjük ezt jószágtartásnak? Nincs az alföldnek még inkább a Jászságnak, de leginkább magának Jászberénynek birtokhoz viszonyított állattenyésztése.

Állam, megye, község, szövetkezett takarékok, egyesek, csak jajongnak, hogy drága minden, de tett sehol, vagy minél ritkábban. Igaz, a cselekvésnek a kisbirtokosok részéről kell első sorban megindulnia a szövetkezés nagy eszméjében. Erre talán éretlen a mi kisbirtokosaink nagy száma. De némileg a szövetkezés mezején ott a város falain belül az első lökés megtörtént az egyes hivatalok által: Szécheny nézetein szerint a *pinceszövetkezést követnie kell egy állattenyésztési szövetkezetnek is.* Ez utóbbi szövetkezés nem fog hátrább maradni a megkezdett szövetkezéssel. Állami, megyei, községi támogatással virágzásra hozhatjuk állattenyésztesztésünket.

Szövetkezzék tehát maga a kisbirtokosság; másodsor adassék mód hogy amire szövetkezett, anyagilag támogatva legyen. Adassék úgy az állam, mint a megyék, városok részéről olcsó kamatú, hosszabb lejáratu kölcsön pl. 6—7 év múlva visszafizetendő tőke, 4—5 százalékkamat mellett. Hisz ha tekintetbe vesszük, például: egy tehéntartási szövetkezetnek legyen csak alapja megvetve 500 darab tenyészállattal, 7 év

alatt levonva az esetleg kimustrálandókat, elhullottakat, nem lesz-e meg tiszteeződve az állomány? és kiválsóbb anyagokkal nem rendelkezünk-e?

Ez maga után vonná más állatjóságoknak is tartását. Hisz a melléktermékeknek mint nyerstejnek, savónak értékesítése vonná maga után a sertéstartást, a baromfiaknak nagyobb mérvű tenyésztését. Nem megvetendő nyereségy lenne a trágyának nyeresége sem, ami ismét földeink termőerejét fokozná.

Nincs kockázat, hisz az állatnak elhullás ellen biztosítása kötelező lenne, másrészt is az állat a szövetkezet tulajdonát képezné mindazon ideig, míg annak tulajdonosa eleget nem tett kötelezettségének. Érdemes Tényésztők jutalomban részesítettének avagy kamatmentes kölcsönben. Száz és száz ága nyílnék különben az elismerésnek úgy a társadalom részéről mint a hatalmon levők részéről, ami ösztönzést adna a másirányu szövetkezesekre is. Mindezek amint előbb említettem tömörülés nélkül nem érhetők el.

A kisbirtokosságának legyen akaratereje és szellemileg a szövetkezések eszméjét ért meg. Konzervatív maradiságából engedjen. Azt hiszem a hajnal hasadtát látom városom fellegei közt, amidőn a szövetkezés nagy eszméi nem csak egyes körökben, hanem a jász-metropolis városházának termeiben is viszhangzanak. Szeretem hinni, hogy ezuton jobb sors, jobb jövő fog derengni

az amugy is agyongyötört város falai közt. Hivatott egyének vannak ma már éln az ügynek, mint láthatjuk, akik nem csak egy szövetkezetenél állapodnak meg, hanem folytatják a többiekét is, amiknek már rég kellett volna napvilágot látniok.

Rég kellett volna egy *állatnevelési szövetkezet* is, amelynek nemlétét sajogjuk a drágaságokban. Erős a hitem, hogy mindezeknek alapvetője minden kétséget kizárólag egy jól szervezett községi takarékpénztár lehet. Hogy és mikép, erről még tesztek említést.

Egyenlőre is üdv és köszönet a jáász haladást előmozdítóknak!

— **Nyiltlevél.** Kossuth Ferenc a jákóhalmi választókerület Polgáraihoz, abból az alkalomból, hogy hozzá Márkus érdekében a kerület egy részéből támogatást fordultak — folyó hó 8-áról keltetve a következő kiáltványt intézte: „Legmelegben kérem derek Elvbarátaimat arra, hogy tartsanak ki Okolicsányi László eddigi képviselőjük mellett, a ki hűségesen megállotta helyét az én vezetésem alatt álló pártnál és tudásával és tevékenységével magának kiváló érdemeket szerzett. A választók tartózkodjanak attól, hogy a 48-as függetlenségi Kossuth-párt erejét azzal csökkentse, hogy még más jelöltet is állítanak fel pártunk programjával. Több választópolgár tudakozására felelve értesitem párttársaimat, hogy Márkus József jászárokszállási ügyvéd pártunknak sem bel-, sem nem kültagja és őt pártunkhoz tartozónak nem is tekintjük. Szívemből óhajtom, hogy pártunknak Okolicsányi László kezébe adott zászlója tisztelt Elvbarátaim támogatásával fényes győzelmet arasson. Hazafias üdvözléssel Kossuth s. k.”

Samassa biboros szöszata a papsághoz a választások küszöbén. A nemzeti életben számottevő tényező a független kat. papság. A papság szabad politikai véleménynyilvánításának jogát bizonyítja az az irányító körlevél, melyet Samassa József, egri bibirosérek a választások előtt papsághoz intézett. A főpász-

tor tudja, hogy a „papság tértelensége, „lányha visszavonulása“ a politikai életben csak kárára van a közügynek, azért szól papsághoz, hogy hivatásukhoz híven, de egyuttal állásukhoz méltóan töltsék be szerepüket. A katolikus papnak a választásokon is örködni kell az Egyház érdekei felett, cselekednie kell a keresztény elvek diadaláért, azért szükséges, hogy a papság is kivegye részét a közügyek intézéséből, melyre nézve oly fontosak a választások. Samassa biboros körlevele második részében bölcsen fejtegeti, hogy milyen férfiak valók a kormány élére s rámutat arra is, hogy abban az ítéletben, melyet a nép a választásokon gyakorol, csak akkor fog papjára hallgatni, ha „szavai mögött seplőtelen hírnév áll“. A pártpolitikai felfogásokon felülemelkedő, általános nagy vonások keretében mászás igazságokkal irányító körlevél erős visszhang azon demokrataizú támadásokra, hogy a papság maradjon a sekrestyében és ne politizáljon.

HIVATALOS RÉSZ.

Jegyzőválasztás. Mint lapunk előző számában már közöltük — a jászági felső járásba bekebelezett Jászfényszaru község adóügyi jegyzői állására a pályázat e hó 20-án jár le. A jegyzői állás betöltése céljából — mint értesítettünk — a tisztújító szék e hó 30-án lesz megtartva. A pályázók közül legnagyobb kihatása van az ez időszertü helyettesnek: Helm Gyula okl. jegyzőnek Eddig 6 pályázat érkezett be.

A földadó-bizottságba a vármegye törvényhatósága legutóbb tartott ülésében Herczeg Sándor lemondása folytán megüresedett póttagsági helyre Györfly Elek turkevei lakost választotta meg.

Városi közgyűlés. Jászberény város képviselőtestülete kedden e hó 12-én délelőtt tartott Koncek polgármester elnöklésével rendes közgyűlést, melyben néhány televetési és szerződési ügyön kívül kihirdettettek a törvényhatóság által jóváhagyott képviselőtestületi határozatok. A közgyűlés elfogadta Kórmendi Frimm Jenő szobrásznak a Pinter-féle ártézi kut felépítménye elkészítésére vonatkozó vállalatáról való lemondását s így a vele kötött szerződést felbontotta, egyben utasította a szoborbizottságot, hogy a beadott pályázatokat közül úgy az anyagra, mint az alakra nézve válasszon ki egy alkalmasabbat s elfogadja véget tegyen a képviselő-

testülethez újabb előterjesztést. Ezen tárggyal kapcsolatban az volna a pozícióknak most még idő előtt, hogy a tervezett felépítmény izléses és a szimbolizáló rendeltetésének jobban megfelelő kivitelére nézve a bizottságon kívül kéretnék ki egy olyan szaktekinvelény véleménye, mint például Vágó Pál jeles festőművészünk. A városi közgyűlés alkalmával id. Péntes István városi képviselő meginterpellálta a város polgármesterét a Bathó-kerti átjáró kiszajátítási eljárásának milyen stádiumban létere nézve. E kérdésben megint csak az a véleményünk, hogy a két t. i. az I. VI. városi kerület összekötőútjára nézve nem a Bathó-kert irányában kellene keresni a megoldási módot, hanem ott és azon a helyen, hol az átjáró, illetve az átközeledési utvonall kinyitása helyesebben kivihető.

Járdaépítési munkálatok. A város gyalogjáróinak fokozatos munkálatait már a jövő hóban megkezdik, amikor tudniillik megfelelő mennyiségű cementlap fog állni rendelkezésre. A cementlapok gyártási munkálata most folyik serényen.

UJDONSÁGOK.

— **Hivatalos ünnep.** A kalendáriumban veres betűvel nem jegyzett április 11-ikére a 48-as törvények szentesítése napján a középületeken nemzeti lobogók voltak kitűzve s a helybeli összes hivatalokban nemkülönben az állami tanintézetekben megtartották a hivatalos szünetet.

— **Gyászhir.** A jászági s általában a vármegyei közéletnek egy tekintélyes tagja halálhírelt vettük e hét elején. Kecskeméti Pethes Antal megyebizottsági tag, jászapáti nagybirtokos hosszas szenvedés után folyó hó 10-én elhunyt. A megboldogult igen tevékeny és tekintélyes tagja volt a vármegyei, politikai és társadalmi közéletnek. A vármegye törvényhatósága által kirendelt több bizottságban részt vett. A jászágnak régmúlt politikai életében vezérszerepet vitt. Becsületessége és egyéniségének tekintélye általános tiszteletet biztosított mindenkoron úgy a saját, mint előkelő családjá számára. Temetésé tegnapelőtt, kedden délután volt igen nagy részvétel mellett. A temetésen képviselve volt a vármegye egész közönsége, tekintélyes számban. A gyászoló család a következő nekrológot adta ki: „Megrendülve, szíven sújtva, fájdalomunkban roskadozva jelentjük rokonnak, barátoknak, jó embereinknek, hogy

T Á R C A.

Saison-strófák.

1.

Itt a játszi tavasz, kikelet van ujra,
Pán apónak sipja az ébresztő fujja;
Ifju, öreg veszi a határt nyakába
Játszódnak idyllek a „Szunyog-utcá“-ba’.
A Pannoniában elhallgat az „ácsí“,
Farag, nádat kaszál, jó Arisztí’ bácsi.

2.

Fehérruhás hölgyek, zylfid természetiek,
Tennisz-rakettjükhöz végöráig hűek...
Játékuk irigylí a ködös Albion
Hát még őket néznli... kész veszély — a’
[b’ion!]

3.

Izmos Odisseus uszik le a Zagyván,
Ruhát, napi gondot, mind’ a parton
[hagyván;
Szép Nauzikáját a sás közül nézi
S hogy észre nem veszi, — buját nagy
[tetézi.]

Egy csintalan csibor — gondolja magába’
— Hát ez mit keres itt Neptun országába’?
Bele is csip tüstént husos lábszarába.

4.

Érzelmek buzognak idején tavasznak,
Alanyi költőink mind a lantba kapnak.
Hangzatos álnevet választanak — szépet
Farigcsálnak rimet, metaforát, képet;
Liljom, ciprus, nárcisz: így a vidámbabbja,
Bógáncs, avar, kóró, — ha bánatos lantja.
Az egyik felkiált, mint sivó orszálan:
— Puska, kard, gyikleső! ide ve! hadd
[lám!!!]

Kaszabolok, szürok, harapok és rúgok,
Csak idegen kobzon ne pengienek hurok!
Másképp pulykált, telt kancsóért jajgat
S míg nem telik gyomra, szebb témák-
[ról hallgat.]

A harmadik multján mereng-mereng egyre
Tövisen, szöröcsuhán most is a figyelme.
— Nem azé a virág, aki nem ápolja!
A szorgos kertésznek haza van a gondja!...
Ígyen gögicsélnék, vigan, szomoruan
Legalább felejtik, mennyi bánat, bú van.
Sudárba szökkennek reményüknek fáját,
Képzelmük disziti lombos koronáját,
Pedig tán mikorra ismét lesz kikelet,

Reményünk szétfoslott, miként a lehelet.
Fantáziánk nem lesz szines képet szóró
Reményünknek fája, csak egy: száraz
[kóró.]

Káro.

A vak Kónya.

II.

Nagyszalontán, 1907. július 21-én.

Amikor három esztendővel
előlt Váradról hazakerültem, megismer-
kedtem itt egy takaros leánykával, úgy
hívták, hogy Borcsa. Ott lakott a Bugár
köz végén. Ha nem történt volna velem
az, ami történt, azóta tán már a feleségem
vóna. Én sűrűn kezdtem a házukhoz járni
mert úgy láttam, hogy a lány is érez
hozzám. Legtöbb is mondtam neki, hogy ha
a katonágtól kiszabadulok, hát feleségül ve-
szem, csak tartson ki hozzám. A Borcsa
is azt mondta, hogy úgy lesz. Hanem hát
közénk furakodott a fene! Egyszer, ahogy
kint beszélgettünk a Borcsával a ház előtt,
oda szegődik hozzám a Kolompós Ferkó.
Akkor még nem gondoltam én semmi
roszra; gondoltam, hogy ipen erre vitt az

a soha meg nem érhető és meg nem akasztható egyetlen A'arat kérelmetlenül megfosztott minket eddigi életünk támaszától. A legjobb férj, atya, testvér *Kecskeméti Pethes Antal* nincs többé! Szeretetlen gazdag életének 75-ik évében, hosszas szenvedés és a szentségek ajtóba buzgó felvétele után e hó 10-én délután fél 3 órakor örök álomra hunyta fáradt, jóságos szemét, hogy végre nyugalmat találjon Urában és Üdvözítőjében. Múlt hamvait Jászapáti 11-én d. u. 3 órakor szenteljük be és 12-én délután 3 órakor Jászárokszálláson a család sírboltjába helyezük ősei mellé. Lelkiúdvéért Jászapáti 11-én délelőtt 9 órakor és Jászárokszálláson 12-en délelőtt 9 órakor bemutatandó szent miséken kérjük a Mindenhatót, hogy borítsa áldásával rá örök világosságát. Jászapáti, 1910 április 10-én. özv. kecskeméti Pethes Antalné szül. kerekgedei Makó Erzsébet, özv. Hild Károlyné szül. Pethes Mária, testvére. Mihály, László, Miklós és Antal fiai.

— **Gyula napok.** Szűk társadalmi életünk több közszerepet élvező tagjánál jelent meg kedden a gratulálók nagy serege, hogy tiszteletéről, szeretetéről biztosítsa az ünnepeket, elhalmozza őszinte jókívánságaival. Ami kedves, pajzán hangú lantosunk, *Simonyi Gyula* főgyimn. tanár volt az egyik ünnepelt, kinél lapunk vezetősége testületileg jelent meg s átadva a jász föld termete ajándékát meleg, szeretettel és közvetlenséggel köszöntötte a pártatlan tollú munkatársát, kit örömmel és büszkén vallunk magunkénak. *Becsey Gyula* kir. tanácsos társadalmi életünk ezen általában előkelő tisztelt és szeretett tagjánál sokan adták le üdvözlőiket. *Fehér Gyula* m. kir. honv. százados, hadseregünk legnépszerűbb tagja szintén névpapját ülte, midőn az igazán közbecsülésben álló úri embert rengeteg sokan keresték föl. S végül a mi közbiztonsági állapotaink legéberebb öre, a nagy nyomozó, a derék és fáradhatatlan esendőségi állomás parancsnok, *Zingay Gyula* látta szívesen a köszöntők nagy seregét vendégszerető házában.

— **Siklósy István,** az ujonnan megválasztott városi tisztí mérnök a mai napon vette át a mérnöki hivatal vezetését a városnál. Az érdeklődő közönség tudomására adjuk, hogy Siklósy mérnök lakása Jászberényben Bercsényi utca 21-szám alatt özv. Hegyi Józsefné házában van.

utja, azé állt meg velünk egy kicsit tanyáznunk. Hanem, hogy másnap, meg harmadnap, meg azután megest csak ott tanátam, akkor már furdalni kezdte a gyanú az odalomat: Ez a Ferkó a tilosba máskál!

Ötödik nap este aztán nem mentem el a Borcsáho, hanem lesbe álltam az utca sarkánál, hogy megtudjam, hogy megy-e ma a Ferkó? Láttam mikor bement. Egy kicsit fel is forrott a vérem, de türtöztetem az indulatomat. Megvártam, míg kigyűn. Akkor aztán oda szegődtem mellé. — Adjon Isten jó estét komám! — aszongya.

Hát csak adjon, — mondok — akiknek ad, nekem ma nem adott!

— Tán csak nem gyűtté össze valakivel komám?

— Nem én, — mondok, — a lehet, hogy még máma összegyűvök valakivel, ha mással nem hát veled!

— Kár vóna azt tenned komám, megtanádnád banni!

— Nem tom én, hogy melyikünk banná meg komám?

— Te lenné a' komám!

— Nem tudom én komám!

— No nem kötődök én tovább veled

— **Előadás a kat. körben.** A központi róm. kat. körben vasárnap délután *Haraszthy József* gazd. ismételő iskolai igazgató tartott ismeretterjesztő előadást a növények táplálkozásáról s ezzel kapcsolatban a talajművelésről melynek során könnyen érthető modorban adta magyarázatát a szakszerű gazdálkodás ismereteinek. Az épületes és igen szép előadást nagyszámú közönség hallgatta. Vasárnap *Rovny István* állami elemi iskolai igazgató tart felolvastat a szőlőművelésről.

— **A központi iskolában** 1910. április 8-án tartott *Széchenyi* ünnepély másora egybekötve a madarak és fák napjával. **Himnusz:** Énekeltek a növénydékek. 1. *Magyar nyelvi.* Szavaltá: Puskás Antal V. o. t. 2. *1910. április 8-án.* Szavaltá: Szivos József IV. o. t. 3. *Alkalmi beszéd.* Tartotta: *Piffkó Antal* tanító 4. *Széchenyi első fellépése.* Szavaltá: *Válenyi Vendel* V. o. t. 5. *Magyarok hazája.* Szavaltá: *Konczek Margit* VI. o. t. 6. *Szomorú a kis madárka.* Énekeltek a növénydékek. 7. *Madarak és fák védelme.* Beszéd. Tartotta *Ujházy Antal* tanító 8. *Szeressétek az állatokat.* Előadták: *Rajna István, Vas János, Hegedűs Ferenc, Gugi László, Zakróczy Béla, Gömöri Ferenc* V. o. tanuló és *Válenyi Lajos* VI. o. tanuló. 9. *A növényvédelemről.* Tartotta: *Pócz János* VI. o. t. 10. *Szózat:* Énekeltek a növénydékek.

— **Széchenyi-ünnep Jákóhálmán.** Jákóhámi tudósítónk értesít, hogy az ottani tantesület is méltó képen ünnepele meg a növénydékekkel együtt Gróf *Széchenyi István* halálának évfordulóját. Az iskolában tartott hazafias ünnepség alkalmával *St. Kormos Regina* tanítósné emelkedett hangú s a gyermekek hazafias érzését fejlesztő beszédben méltatta a Nagymagyar élettörténetét.

— **Kereskedő ifjak májálisa.** A helybeli kereskedő ifjúság f. évi május hó 4-én az örökirtói katasztrófa károsultjai segélyezésére célj' 51 tancmulatságot rendez a városligeti mulatóban. A jótékony célú mulatság rendezői sorában ott lesz a helyi kereskedelem egész ifjúsága s így kétségkívül sikerülnek is igérkezik a nemes célú vállalkozás. A meghívókat e hó 20-án bocsájtja ki a rendezőség.

— **Hulla a szemétdombon.** Nehány nap óta egyre szélesebb téren kezdik emlegetni azt a rémhistóriát, mely állítólag itt Jászberényben történt volna meg, hogy tudniillik egy helybeli csizmadia mester az inasát egy kaptafával úgy ütötte fejbe,

hogy az menten szörnyet halt, s a mester a büntetéstől való félelmében elásta őt az udvaron lévő szemétdombra, amit azonban később a tyúkok annyira kikapartak, hogy az elásott hulla kimerőd kezeit valaki meglátta s így a szörnyű tett kitudódott. Ezt a tényként emlegetett rémhistóriát százféle verzióban adják szájról szájra s valóságos izgalom tartja az egész első kerületet. — Utána jártunk a dolognak és illetékes helyről a következő biztos adatokat kaptuk: *Jankovics János* helybeli első kerületi csizmadia mesternél inas sorban volt *Pál József* jákóhálmai születésű fiút a mester anyja f. évi február hó 20-án rajta kapta, hogy a padlásról kolbászt lopott. Az inas, bizonyosan a dorgálástól való félelmében ugyan az nap reggel nyolc óra tájban a háztól elszökött s azóta nem tudják hol van. A rendőrség most már elő is jön valószínű, hogy hamarosan elő is fog kerülni. Az ehhez fűzőtt rémtörténetből azonban semmi sem igaz.

— **Megdöbentő öngyilkosság** hire futotta be a várost tegnap délután 4 órakor. *Lusztig Ignác* helybeli gabonakereskedő a Lehel-kávéházól főtéri lakására haza térve, dolgozó szobájában öngyilkossági szándékkal *browning* revolveréből golyót röpített az agyába. A lövés zajára besietők házbeliek a diványon fekvő találtak átlőtt aggyal. A szegény általánosan szeretett és becsült öreg kereskedőnek a koponyacsont közepén hatolt be a golyó. Három orvos *Dr. Neumann* városi tisztí orvos, *Dr. Löwy* és *Dr. Konrád* a szomorú eset után pár pillanat múlva az első segély nyújtására megjelentek a helyszínen. A kezelő orvosok egyike véleménye szerint a lött seb nem halálos s hacsak komplikációk azt veszélyessé nem teszik, életbenmaradásához van remény. Mikor az orvosok sebét elködtették a vérzést elállították, teljesen magához tért s végzetes tettenek okául életuntségöt emlegetett. A beteg ágyát rettenetes lelkiállapotban levő családja s számos jóbarátja veszi körül.

komám, — aszongya, — csak annyit mondok, hogy jó lesz ha vesztet maradsz! Most pedig áldjon meg az Isten!

— De nem addig van a', — mondok, — mert én tunni akarom, hogy mé jász te a Borcsáék házhó', ahova semmi közöd?!

— Aszongya: Annyi nekem is van, mint amennyi másnak!

— Csak is annyi, — mondok. — De nekem meg több van! Nagyon jó tudod te azt, hogy én érzek a Borcsáho' meg a Borcsa is érez én hozzá! Minek taposod hát mégis a ház körül a gyepet? Én meg csak annyit mondok neked, hogy rá ne próbáld vetni a szemedet még egyszer arra a lányra, mert akkor, Isteneimre mondom, nem tudom, hogy vesznek ki a kezem közül! Vigyen a fene innen, — mondok, — aztán utóljára lássalak most erre!

— Majd tanákozunk még! aszongya.

— Ott leszek mondok.

Másnap elmentem a Borcsáho', osztán meg mondtam neki szípen, hogy: halod-e Borcsa: én nem jó szemmel nézem azt, hogy ez a Ferkó ide máskál! Semmi keresni valója nincsen itten! Tudod, hogy én is szeretlek tized. Úgy láttam eddig, hogy te is is szeretsz negem Mond meg

igaz lelkedre biztattad-e csak egy szóval is a Ferkót?

— Tán csak nem szólalkozott össze veled kigyelmed?! — aszongya.

— Nem arról van most szó, — mondok — hanem arra felelj amit kérdeztem tőled! Biztattad-e a Ferkót!!

— Úgy áldjon meg engem a jó Isten, aszongya; ahogy csak egy szóval is biztattam!

— Jó van Borcsa, — mondok, — én se gondoltam mást.

Sokáig beszélgettünk még aztán. Éjfél is elverte mán, amikor elváltunk egymástól. Egyszer még vissza is hiit, oszt a fülembé sügta:

— Kerüld a Ferkót!

— Ne filts te engem! mondok.

Azzal elváltunk. De alig érhettem még a harmadik házig, amikor hirtelen előttem terem a Ferkó!

— Úgye megmondtam tegnap, hogy tanákozunk még! aszongya.

— Erigy, elütem, — mondok, — ha Istened van, mert agyon taposlak!

A Ferkó hátra húzódik egy kicsit, azzal füttyent egyet. Egyszerre csak mellett terem három markos leginy.

— **Talált hulla.** — E hó 8-án a délutáni órákban a hajósok az ássott Tiszánál egy teljesen foszlásnak indult férfi hulláját fogták ki a vízből, amelynek jobb halántékán egy lőtt seb volt. A rendőrség a személynazonosság megállapítása végett megindította a nyomozást s meit a hulla kezén levő gyűrű, amely — keztyű lévén a balkezén, nem esett le, — megismerte Kaszab Dezsőné, megállapítottat, hogy a vízbefutott a január hóban eltűnt Kaszab Dezső vármegyei írnok, aki kétségtelenül öngyilkossági szándékból először főbe lőtte magát, majd a Tiszába ugrott. A hullát a temető halottasházába szállították, ahonnan eltemették.

— **Vaddisznók az erdőben.** A múlt hét folyamán a Szolnok és Újszász újjára tévedt vaddisznó csordából hozzánk is eljutott néhány példány. Mint értesültünk egy vadkant a neszúri szőlő melléki tanyai lakosok vertek agyon. Beszélték, hogy az öregerdőben is láttak volna egy vaddisznó csordát. Vadászok keresték is, de a vadászat nem volt eredményes.

— **Kenyérgyár Szolnokon.** Mint Szolnokról írják Mihály Lehóczky Mihály házikonyvi sütődéjét modernül átalakítva egy géppel szerelte fel, amelyek nem csak kőleketésbitük a tömegesen gyártott kenyereket hanem a legteljesebb mértékben utoléri a házilag készített kenyeret. A most berendezett kenyérgyár motorikus erőre alkalmazott dagasztógéppel van ellátva. A munkát 8-10 perc alatt végzik s a kemencében naponta 42 métermáza kenyér sül ki. — Ez az első kenyérgyár vármegyénkben.

— **A vasutasok új egyenruhája.** Az új kereskedelmiügyi miniszter kardot és vörös sapkát ad a vasúti tisztviselőknek, akik így már hasonlítani fognak osztrák kollégáikhoz. Az egyes osztályokat a a hajtóká fogja megkülönböztetni. A forgalmi tisztviselők és altisztek zubbonyának hajókájára piros lesz, míg a pályafenntartási alkalmazottaké kék. A karszalag helyett tehát piros sapka lesz.

— **Piaci tudósítás.** Gabonaneműk és egyéb mezőgazdasági termények heti-piaci árai: Buza átlagárban 25.60, rozs 18, árpa 12.60, tengeri 12.60, zab 14—15. K. **Orlemények:** Buzaliszt 0, 1 és 2 sz. 48—46—44 fill. kgr. Rozslizt 36—28—32. Árpada 38 fill. **Főzelek- és zöldségfélék:** Káposzta (savanyított) kgr. 26 fill. Burgonya 7 fill. Sárgarépa 32 fill. Fokhagyma 66 fill. Vörshagyma 36 fill. Torma 52 fill.

Akkor már tudtam, hogy hányadán vagyunk!

— Nem szíveid magad, — monddok, — negyed magaddal virtuskodni egy ember ellen?!

— Fogjátok meg a betyárt! aszongya.

— Hiába védtem magamat, nigyen vótak ellenem, nem bírtam velük. Letepe-tek a földre. Ferkó rám térdelt.

— Hány szemed van István!! aszongya a Ferkó.

Láttam, hogy a holdvilágná megvil-
lan a bicska a kezibe.

Ekkor hallom, hogy a Borcsaék háza felül szaladva gyűn valaki felénk. Megis-
mertem a hangjárul Borcsát, ahogy kiál-
totta:

— Ferkó az Isten áldjon meg ben-
neteket, ne bántsátok egymást!

— Erigy elülem te cafrang! aszongya a Ferkó.

— Hamisan esküdté!
Erre a szóra még az a kis eröm is
elhagyott ami eddig vót, a Borcsa meg-
csait, a Borcsa hamisan esküdtött!

— Imádkoztáté már István? monbja
a Ferkó. Azzal felemeli a bicskát, a másik
kezivel meg a szemem körü kitorász.

Szárnyasok: Csibe 1 drb. 1.20. Kappan
sovány 1.60 hizott 2.60. Liba sovány 5.20.
hizott 8—9 kor. Pulyka sovány 4.60 hizott
6.50—7 kor. **Husneműk:** Marhahus pecse-
nyének 1.28—1.32. levesnek 1.16—1.20.
Borjúhús hátulja 1.80, eleje 1.60. Juhus
1.04. Sertésbűs 1.40. Szopósbarány egy
darab 5—6 kor. **Allati termékek:** Szalonna
2.20—2. Disznózsír 2 kor. Ludzsír 3.40.
Tej főlőzetlen friss 1 liter 18—20 fillér,
lefőlőzött 14—16 fill. Tojás 100 darabonként
5 kor. **Gyümölcsök:** Alma kgr. 70—64 fill.
Dió 90—56 fillér.

Szinészet.

Molnár Gyula igazgató társulata zom-
baton kezdette meg játéka sorozatát a Le-
helben. Megvallom, némi elfogultsággal
léptem a terembe, gondolva, hogy Jászber-
ényt valamirevaló társulat nem keresi fel,
sem alkalmas helye, sem állandó közönsége
nem lévén. — Azonban kellemesen csalód-
tam. — A társulat jól van szervezve, te-
hetséges drámai és énekes tagjai vannak,
a zenekar hiánya miatt érzett kényelmet-
lenséget ha nem oszlatja is el, de enyhíti
a tűrhető zongora és a karmester kifogás-
talan technikájú játéka. Így hát a társulat
valóban pártolásra méltó, s ha az idény
rájok nézve nem valami fényesen végződ-
nék, az nem az ő gyöngeségük, hanem a
közönség közönye miatt történék. Rem-
éljük azonban, ha az előadások tovább is
ily nivón maradnak, mint a két első, mind-
két fél, a közönség is, a társulat is meg-
lesz elégedve az idényvel.

A drámai személyzet Földes Imre hi-
vatalnok urak című színművében mutatko-
zott be. A darab maga a kishivatalnokok
nyomorúságát tárgyalja megszemélyesítve
őket Barna osztályvezetőben, kit a megél-
hetésért való küzdelem, exponált állása,
de ehhez mérve kis fizetése a váltóhamis-
ításig ragad. Anyósa csak oly feltétellel
hajlandó a váltót kifizetni, ha családjától
megváltik, s ebben van bűnhődése. A fő-
cselekvénnyel kapcsolatos a Róth bácsi
tragédiája, mely azonban ép úgy mint a
többi kis hivatalnok kisebb-nagyobb nyo-
morúsága csak a tárgy magyarázatára, va-
riálására szolgál. Barnát Bátorssy Endre,
nejét Renét Csendes Alice személyesítette.
Kettőjük játéka kiemelkedett az előadásból,
bár a többi szereplő is megette a magáét.
Mindketten igen tehetséges színészek, s a
közönség meleg szimpáthiával fogadta őket
különösen hatott az utolsó felvonásban
Barnáné jelenete anyjával (Fehér E.) melyet

Csendes Alice kifogástalanul, teljes hűség-
gel, nagy drámai erővel játszott meg. Jó
volt Fehér E., valamint Timár Béla is, ki
Róth bácsi szerepét majkrét, groteskszég-
től ment humorral, majd kellő drámai len-
dülettel adta, Kelemen (Vámos Dezső)
kissé egyhangú, Hódi (Teleki) pedig túl-
hangos volt; szavai a keserű szatíra he-
lyett inkább a komikum erejével hatottak.
Említhető még Iványi (Kozma Gyakornok),
ki kis szerepét igyekezettel töltötte be. Az
előadást közepes ház hallgatta.

Vasárnap délután „A mádi zsidó”
adták csekély számú, nagyobb részt ifjú-
ságból álló közönség előtt, este pedig az
operett-személyzetet láttuk Jánó „Erdész-
leány”-ában. A darabon látszik, hogy szö-
vege a zene kedvéért van, Cselekvénye
nagyon kevés: Krisztina az erdész leánya
(M. Jászay Mariska) megbírságolja a fölso-
ban vadászó, egyszerű polgárnak látszó II.
József császárt, (Kelemen) elveszi óráját.
A császárnak megtetszik s midőn vőle-
génye, Földes (Hódi S.) érdekében, kit
mint katonaszökevényt elfognak a lány
hozzáfordul, megkegyelmez a szökevény-
nek. E sovány, azonban apróbb epizódok-
kal és táncokkal tarkított librettó Jarmonak
igen kellemes zenéjével van párosítva, így
magyarázható a sikere, melyet mindenütt
arattott. M. Jászay Mariska hangja semmi
kívánivalót nem hagy hátra: tiszta, erős
és elég terjedelmes, kiejtése pedig érthető.
Játéka is kedves volt, a közönség nyílt
színen többször megtapsolta. Partnere, Hódi,
úgy látszik kezdő színész; hangja egyenle-
tes, elég erős, de kiejtése kissé lapos, va-
lószerűleg némi indiszpozícióval is küz-
dött. Egyébként hangja még reményekre
jogosít. Játékaról, minthogy e szerep meg-
lehetősen háládatlan ebben a tekintetben,
más alkalommal mondunk véleményyt. Ke-
lemen megtalálta szerepét, jóságos, ked-
ves, mindazonáltal erélyes és méltóságos
fejedelm volt. Feltűnt kellemes hangjával
Füredi Ilonka Minka cigányleány szerepé-
ben. Timár Béla (Valper) ismét bebizonyi-
totta, hogy jó komikus. A telt ház minden
felvonás után függöny elé tapsolta a sze-
replőket.

Hétfőn a „Tatárjárást” láttuk csekély
érdeklődés mellett. Valóban érthetetlen a
közönség közönye a derék társulat iránt,
mert a kifogástalan előadás nagyobb kö-
zönséget érdemelt volna. A szereplők kö-
zül kedves és ügyes alakítását mutatott Fü-
redi Ilonka (Mogyoróssy) és Csendes A.
(Treszka). Elég jó volt Késmárky Lujza
(Riza bárónő) is, bár szerepét egy-egy

Hiába könyörögtem, rimáncottam a
gonosz léleknek:

— Kedves pajtás a jó Isten álgyon
meg, csak a szememet ne bánd! . . . Hi-
ba vót. Iszonytató fájdalmat éreztem. Ki-
szurta az egyik szememet, az Isten verje
meg az átkozott betyárját! — — —

Azóta úgy hinak, hogy vak Kó-
nya

De ezzel még nincsen ám vége! Mert
amilyen igaz, hogy egy Isten van az égbe;
olyan igaz, hogy vissza adom neki a kö-
csönt! Annak a bitangnak az egyik szemét
én veszem ki! Ki én, ha addig élek is!
Most oda van katonának, de majd vissza
gyűn, oszt akkor leszámolunk. — — —

Sokáig nyomtam miatta az ágyat. A
Borcsát sose láttam többet. Elment szögá-
ni Pestre. — — —

Még most is sokszor gondolok rá.
— Hiszen szerettem, —
— hiába; nem te-
hettem róla, nagyon szerettem. — — —
— Pedig nem érdemelte

Szinte fáradtan állunk fel az asztal
mellől. Kocintunk még egyet utóljára.

— Hát maga nem jön még? — kér-
dezzük tőle.

— Nem vár engem senki hová siet-
nék még? Amig a ides szülém élt, addig
csak nekem is vót hova menni. Most már
nincsen senkim. Magam vagyok az úr.
Nem vár már énám senki a jó Istenen
kívül. Legfelebb az ökrök meg a lovak
oda ki a tanyán! Azok meg úgyse szónak
semmit, ha reggel menek is haza! Áldja
meg magukat az Isten! —

Kívül a vadgesztenyefák levelei csen-
desen susognak. Elmult a vihar. A főlés-
ges nyáréji csendet nem zavarja semmi.
Minden alszik, minden olyan csendes.
Csak a vendéglő ablakai alatt amint el-
haladunk szűrődik ki hozzánk az alig hall-
ható, reszkető, síró hegedű hang, amihez
egy legény éneklí halkán, talán ő is sirva:

„Ha még egyszer gyermek tudnék
lenni,
Vagy legalább mindent elfeledni” . . .
(Vége.)

— nayf.

hosszabb lélekzetű beszéd kissé vontatottá tette. — Hódy S. (Lörentey) játéka megfelelő volt, de hangja még most sem egészen tiszta. — Elsőrendű alakítás volt a Timár Béláé (Lohongai) és a Baróti Rezsőé. (Wallenstein). Mindketten kiváló komikusok, sok tapsot is arattak, habár Baróti aktuális és helyi színezetű kupléival az Apponyi gróf hívei előtt izléstelen volt, midőn a város díszpolgarát gunyolta. A kisebb szereplők közül jóízű volt Iványi (Bence), de a többi is szépen megállotta helyét.

Kedden Abonyi Lackovics kapitányát csekélyszámu közönség nézte végig. Pedig igazán nem érdemli a társulat ezt a köznyos részvétlenségét, hisz ép az efaíja társalgó darabok erőpróbái az egyes színészek tudásának, de meg az összjátékának is. Kiváltképen Csendes Alice, Cséry József, meg Batory Endre alakításában gyönyörködtünk. Kis szerepében is kedves jelenség volt Füredi Ilonka, Iványi pedig kacagató. Kár, hogy a darabot oly nagyon megkurtították.

Utmutató

a jászberényi hivatalokban.

Kir. Járásbiróság. Hivatalos órák április hónapban: délelőtt 8-tól délután 3 ráig. Ünnepek és vasárnap délelőtt 9—12-ig. Jegyzői iroda felek részére köznapon 9-11-ig. Ünnepnapon nincs. A telekkönyvi hivatalnál — ideértve az iktatót is — értesítés adatik hétköznapokon délelőtt 9 — délután 1 óráig, míg vasár- és ünnepnapon 9—11-ig áll a felek rendelkezésére. Panaszfelvételek büntető ügyben Marossy Endre kir. albirónál és egyéb ügyekben Dr Koller vezető kir. járásbíró előtt hetenként kétszer: kedden és pénteken teljesítmek.

Közigazgatás. A városi hatóság és rendőrségnél hivatalos órák: délelőtt 8—12-ig, délután 2—5-ig. Vasár- és ünnepnapon délelőtt 9—11-ig. Értesítés a felek részére naponként délelőtt 9—10-ig adatik. Panaszfelvétel a polgármesteri hivatalban: naponként délelőtt 8—11-ig, vasárnap délelőtt 9—10-ig.

Anyakönyvi hivatal. Hivatalos órák délelőtt 8—12-ig délután 2—5-ig. Születéseket 7 nap alatt, halálozásokat a legközelebbi köznapon kell bejelenteni. Hirdetési határidő 18 nap.

Kir. adóhivatalnál. Hivatalos órák: délelőtt 8—12-ig, délután 2—5-ig. Beadványokat elfogadnak délelőtt 0—11-ig, délután 3—5-ig. Értesítés a felek részére 8—12-ig. Be-és kifizetések ugyanazon idő alatt.

A m. kir. posta táviráda- és távbeszélőhivatalnál a hivatalos órák köznapokon 8—12-ig, délután 2—6-ig. Táviratleadás este 8—9-ig. Ünnepek és vasárnapokon délelőtt 8—11-ig, délután 2—3-ig postautalvány, takarékos be- és kifizetés csak délután 5-ig van. A pros betűvel jelzett ünnepnapokon délelőtt 8—11-ig utalvány, pénzeslevél, csomag, ajánlott levél- és táviratfelvétel és távbeszélő, délután 2—3-ig csak ajánlott levél és táviratfelvétel, ellenben sem postautalvány be-és kifizetése, sem pénzeslevél- és csomagfelvétel nincs.

A munkásbiztosítónál. Hivatalos órák hétköznapokon: délelőtt 8—12-ig, délután 2—5-ig. Be- és kifizetés hivatalos órák alatt.

Lapunk nyomdájában egy tanuló felvétetik.

Aki temploma részére szép és tartós

mise ruhákat

akar szerezni, forduljon rendelésével Szt Ferencrendi Mária Misszionársnók zárdájához, Budapest VII. Hermína u. 21., hol új mise ruhákat készítenek és régieket jutányos áron javítanak.

Elismerő nyilatkozat.

A rendelt casula és két dalmatika igen szép. Gondos kézimunka s így tartós. Ára szolid a minőségéhez képest.

Jászberényi plebánia-hivatal.

A Lazarista Missziótársaságnál

(Budapest, IX., Gat-u. 6 sz.)

kapható

Fől a szivekkel. Imakönyv Schillertől. Gazdag énekesszel, Egész vászonkötésben 1 K 80 f.

Vezérkönyv az irtalmas növények által vezetett Mária-társulat tagjai számára. Szabály- és imakönyv. Egész vászonkötésben 1 K 20 f. Bőrkötésben 3 K 20 f.

Órangyal-könyvecske az Órangyal-társulat imáival. Csinos egész vászonkötésben 24 fillér.

Jézus szent Szive hónapja. Elmélkedések, imák és énekek június minden napjára. Egész vászonkötésben 50 fillér.

Szenvedők vigasztaló könyvecskeje. Több képpel. Egész vászonkötésben 30 fillér.

Ifjuságunk áhitata. Imakönyv egész vászonkötésben 24 fill.

Az oltáriszentség 86 oldal füzve 50 f.

Rózsafűzér-készítő házi ipar

KALOCSA.

K é s z ü l:

Öt, tíz, tizenöt tizedes, hét-fájdalmú, örvendetes, Jézus Szive, prágai kis Jézus, Szepőtelen fogantatás, sz. József, meghalt hívek, szent Antal olvasója vas-, réz-, fehérém és ezüsthuzalra füzve.

Különböző nagyságú kokotín, kókusz, csont, tömör üveg, jeruzsálemi, olajfa, olajfamag, gyöngyház, ezüst, koral, valódi drágakő stb. szemekből. Mind tartós kézi munka.

Rendelési cím:

Tantos Ferenc Kalooca, vagy Pesti Péter könyvkereskedőnél

Jászberény.

Redemptus közbirtokosság épületében

(Szövetkezeti utca) 3 szoba

1 konyha és 1 éléskamra hosszabb időre hasznosérbe adandó, esetleg a nevezett helyiségben csak 2 szoba is kivehető.

Bővebb felvilágosítást a szövetkezet üzletvezetője ad.

MUTS JÁNOS

papi és egyházi ruha készítő
BUDAPEST,
IV., váci-utca 70. szám.

Uri, katonai és polgári szabó.

Van szerencsém értesíteni Jászberény város és vidéke nagyrödemű közönségét, hogy Jászberényben, a Vásár-utca 17 szám alatt

polgári és katonai szabóüzletet

rendeztem be. Ugy a fővárosban, mint az ország nagyobb városaiban szerzett tapasztalatom és gyakorlatom lehetővé tették, hogy a szabászat és ruhavarrás terén a legmesszebb menő modern ízlést és igényeket kielégítem. Üzletemben választékos minták s utolsó divat, illetve előírás szerinti készítenek mindennemű uri, katonai és polgári, továbbá sport- és lovaglőöltönyöket a legjutányosabb árban. — Katonai előírás szerint csakaszürke szövetekből tisztí és önkéntesi öltönyöket tényleges és tartalékos tiszturak valamint kívánatra átalakított azokat az újabb előírás szerinti követelményeknek megfelelőleg.

Mindennemű megrendeléseket pontosan és olcsón teljesítenek s kívánatra esetleg levelelben felhívásra a helyszínére utazom.

Becsés pártfogását kérve vagyok teljes tiszteltel

Szekeres Bálint,

uri és katonai szabó.

Tessék elolvasni!

Legolcsóbb árak!

Miért legolcsóbb?

Mert 2 gyorsajtóval és 5 segédgéppel van felszerelve üzletem.

Banki

és üzleti könyvek

előzetes megrendelésre eszközöltetnek, szavatosság mellett

Pesti Péter

könyvnyomdája, könyvkötészete és papírkereskedésében

Jászberény, Vásár-utca 2. sz.

Pénzt

takarít meg, ha

heti és napilapokra

Pesti Péter

könyvnyomdájában fizet elő. Az utalvány bélyegköltséget a cég viseli.

Bámulatos

választékban kaphatók

levelpapírosok.

PESTI

PÉTER

JÁSZBERÉNY.

Könyv-, papír-, író- és rajzszerekeskedés.

Könyvnyomda.

Tömöntőde.

Könyvkötészet.

'JÁSZ UJSÁG'

kiadóhivatala.

Ma már súlyt helyez mindenki a

formára.

A

legszebb kivitelben

készülnek

Pesti Péter

könyvnyomdai műintézetében
JÁSZBERÉNYBEN.

Lakodalmi és báli meghívók, eljegyzési kártyák, névjegyek, gyászjelentések, iskolai értesítők nagyobb művek és minden nyomdai szakba vágó munkálatok.

Kaszinók, körök és egyesületeknek árendemény!

Rendkívül olcsó árak!

Lelkiismeretes kiszolgálás!

Gramofonok

mindent felülmuló, kizárólag eredeti elsőrangú gyártmányok legolcsóbban kaphatók

Pesti Péternél Jászberény. Nagy kétoldalú lemez 2.80 fillér.